

Salut Ambiental
Llicenciatura de Ciències Ambientals
Universitat Autònoma de Barcelona
Curs 2005-2006

Objectius de l'assignatura

Proporcionar els elements bàsics per poder estudiar i conèixer els efectes sobre la salut de les condicions ambientals a les que estan sotmeses les persones (contaminació atmosfèrica, qualitat de l'aigua, radiacions, residus industrials, etc.).

Equip docent.

L'equip docent de l'assignatura està format per professors i col·laboradors de l'Àrea de Medicina Preventiva i Salut Pública de la Facultat de Medicina, la majoria dels quals desenvolupen la seva activitat de recerca a la Unitat de Recerca Respiratòria i Ambiental de l'Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM), c/Doctor Aiguader 80, Barcelona 08003, telf: 93 221 10 09.

La professora responsable de l'assignatura és la Dra. Maria Sala, Professora Associada del Departament de Pediatria, Ginecologia i Obstetrícia i Medicina Preventiva de la Facultat de Medicina de la UAB.

Atenció personal als estudiants.

Per qualsevol consulta cal adreçar-se a Maria Sala per email (email: msala@ajsabadell.es).

Bibliografia relacionada

1. D. Coggon, G. Rose, DJP Barker. *Epidemiology for the uninitiated*. BMJ (3th edition)
2. R. Beaglehole, R. Bonita, T. Kjellström. *Epidemiologia Bàsica*. World Health Organization, Geneva, 1993
3. R Bertollini, MD Lobowitz, R Saracci, DA Savitz. *Environmental Epidemiology. Exposure and Disease*. Lewis Publishers. World Health Organization, 1993
4. K. Steenland, DA Savitz. *Topics in Environmental Epidemiology*. Oxford Univesity Press, 1997
5. F. Martínez Navarro et al. *Salut Pública*. Mc Graw-Hill/ Interamericana de España S.A., 1997
6. T. Colborn. *Nuestro futuro robado. ¿Amenazan las sustancias químicas sintéticas nuestra fertilidad, inteligencia y supervivencia?* Ecoespaña Editorial, Madrid 1997.
7. W.H.O. *Our planet, our health. Report of the WHO comission on health and environment*. World Health Organization, Geneva 1992.
8. WHO, UNEP. *Climate change and human health*. A. J. McMichael, A. Haines, R. Sloff and S. Kovats, editors. World Healht Organization, Geneva 1996.

Organització del curs

El curs consta de sessions teòriques, els dilluns i dimecres de 8:30 a 10:00, i de la realització de pràctiques. Les pràctiques consistiran en la realització d'exercicis i en la discussió i treball sobre un article publicat d'epidemiologia ambiental. El treball serà l'elaboració d'un protocol d'estudi d'una problemàtica ambiental amb efectes per la salut. Aquest treball es fa en grups de 5-8 persones.

El treball sobre l'article s'haurà de lliurar el primer dia de classe després de les festes de Nadal.

Les sessions pràctiques seran un dia a la setmana (dimarts o dimecres), de 15 a 16:30 i s'iniciaran el 18 d'octubre a l'aula C5-020.

Les sessions dels dies 15 i 16 de novembre es realitzaran a l'aula d'informàtica PC1D i PC1A respectivament

Avaluació

La avaluació dels estudiants es farà en un 80 % amb examen tipus test (50 preguntes, 1-3 per tema) i un 20% per l'avaluació del treball de pràctiques, però és imprescindible aprovar l'exàmen per aprovar l'assignatura.

Calendari de sessions teòriques

Tema	Professor	Data
1. Introducció a l'Epidemiologia Ambiental. Procés entre salut, exposició a factors ambientals i malaltia.	Maria Sala	26 Set.
2. Mesura de l'efecte o malaltia. Incidència, prevalença, taxes.	Maria Sala	28 set.
3. Variacions geogràfiques i temporals de les malalties.	Maria Sala	3 Oct.
4. Mesura de l'exposició en epidemiologia ambiental.	Maria Sala	5 Oct.
5. Tipus d'estudis epidemiològics. Estudis de cohort.	Maria Sala	10 Oct.
6. Estudis de cohort/2. Risc Relatiu	Maria Sala	17 Oct.
7. Contaminants i tractament d'aigües. Els subproductes de la cloració i els seus efectes	Cristina Villanueva	19 Oct.
8. Estudis de casos i controls /1. Odds ratio	Maria Sala	24 Oct
9. Estudis de casos i controls / 2. Biaixos, factors de confusió i estratificació	Maria Sala	26 Oct.
10. Estudis transversals.	Maria Sala	2 Nov.
11. Estudi de l'exposició a l'hexaclorbenzè en adults. El cas de Flix	Maria Sala	7Nov.
12. Contaminació atmosfèrica i salut. Sèries temporals	Marc Saez	9 Nov.
13. Valoració del risc: el cas de les dioxines	Manolis Kogevinas	14 Nov.
14. Les causes del càncer. Avaluació de carcinògens i criteris causals.	Maria Sala	16 Nov
15. Metalls pesats. Exposició a plom i desenvolupament neuroconductual en infants	Núria Ribas	21 Nov.
16. Exposició a compostos organoclorats i salut infantil	Núria Ribas	23 Des.
17. Valoració epidemiològica dels desastres químics. El cas del Prestige	JP Zock	28 Nov.
18. Camps electromagnètics de baixa freqüència i radiacions ionitzants	Maria Sala	30. Nov.
19. Tabac, fum passiu i salut	JP Zock	12 Des.
19. La investigació d' un brot epidèmic i d'un cluster. Passes a seguir davant d'un brot.	Maria Sala	14 Des.
20. El cas de la contaminació a la Ria de Huelva. Determinació de l'exposició a metalls pesats	Inma Aguilera	19 Des.
21. Canvis climàtics i salut	Maria Sala	21 Des.
22. Hidrocarburs aromàtics policíclics	Gemma Castaño	9 Gen.
23. Presentació de projectes de pràctiques	Estudiants	11 Gen.
24. Presentació de projectes de pràctiques	Estudiants	16 Gen.
25. Presentació de projectes de pràctiques	Estudiants	18 Gen.